

Brøndby, oktober 2015

Kære Sophie Løhde

Kære Sundheds- og ældreudvalg

Jeg vil gerne dele en oplevelse med jer:

Smilet breder sig på mit ansigt, mens jeg går ned mod mit omklædningsrum på Herlev Hospital. Smilet bliver kortvarigt afløst af et gab; det er tæt på midnat. Det har været en god vagt. En velskabt pige kom til verden. Fødslen forløb ukompliceret, og forældrene var lykkelige og lettede. Mens jeg cykler hjem i den kølige efterårsluft, går det op for mig, at jeg helt er holdt op med at forvente, at det kan være sådan at gå på arbejde. Denne aften har jeg ikke dårlig samvittighed. Hverken over for den fødende, som jeg havde mulighed for at være hos stort set hele tiden. Jeg nåede at sende den nybagte familie videre til barselgangen lige før vagtskifte. Heller ikke over for mine kolleger, for jeg nåede selv at færdiggøre alle de administrative opgaver, der er i forbindelse med en fødsel. Desuden var der tid til at analysere og evaluere fødselsforløbet med den jordemoderstuderende. Og sidst, men ikke mindst, kunne jeg gå, da min vagt var slut (dvs. uden overarbejde), så samvittigheden er også i orden i forhold til min egen familie. Min puls er derfor normal. Mit blodsukker er også normalt, for i aften fik jeg mulighed for at spise – endda sådan cirka til normal aftenstid.

Engang var det sådan, det var at være jordemoder – for det meste. Nu er det desværre en sjældenhed. Nu er det mere reglen end undtagelsen, at jeg tager hjem fra vagt med lavt blodsukker, høj puls og dårlig samvittighed. Det sker ofte, at jeg bliver bedt om at møde før min vagt starter, og endnu hyppigere, at jeg må blive, efter den er slut. Det siges, at hvis man lægger en frø i en gryde med kogende vand, vil den straks springe op for at redde sit liv. Hvis man derimod lægger den i koldt vand, og varmer vandet op grad for grad, vil den blive liggende, mens vandet lige så stille bliver varmere og varmere, indtil det er for sent, og den vil koge ihjel. Da jeg blev jordemoder for ti år siden, var vandet i "fødegryden" lunt på den behagelige måde. Selvfølgelig var der enkelte døgn, hvor der var ekstrem travlhed, men der var tid til at restituere efterfølgende. Så kom der en strukturreform. Så kom der fusioner af fødeafdelinger. Der kom fyringsrunder. Der kom krav om, at flere fødsler skulle igangsættes – uden opnormering af personaler. En jævn strøm af nye krav og opgaver hele tiden: Mere dokumentation, mere observation, e-learningkurser, nye IT-systemer, osv. osv. Samtidig med, at der blev sparet en so-su-assistent, en lægesekretær, en rengøringsassistent. Temperaturen i "fødegryden" er steget grad for grad og nærmer sig kogepunktet. De jordemoderstuderende og de nyuddannede jordemødre kan bedre mærke det, for de plumper lige ned i den høje temperatur. Derfor ses en historisk højt frafald på jordemoderuddannelsen. Derfor får jordemødre, der har været færdiguddannede i mindre end to år, stress. For os lidt mere erfarne gælder det, at vi måske nok har bemærket, at det bliver varmere og varmere, men vi tror, vi kan klare det. Eller vi tror, temperaturen bliver lavere igen. Nogle har opdaget det i tide. De har sagt op – måske endda uden at have andet arbejde på hånden. De måtte op af gryden, før det var for sent for dem.

De gravide, fødende og barslende er - for størstedelens vedkommende - stadig tilfredse. Og vi klarer at opfylde mange af de kvalitetsmål, vi bliver vurderet på som fødeafdeling. Så det er altså "kun" jordemødre og andet personale i svangreomsorgen, det går ud over. Måske er det derfor, den nuværende regering har valgt at fjerne de øremærkede midler til svangreomsorgen, som blev bevilliget i foråret 2015? Alle partier (også regeringspartiet Venstre) var ellers enige om, at en sådan ekstrabevilling til de næste tre år, var nødvendig.

Temperaturen i "fødegryden" bliver altså tilsyneladende ikke lavere foreløbig. Konsekvensen af dette tror jeg bliver, at den samlede erfaringssum i jordemoderfaget vil falde drastisk i de kommende år. For det er ikke muligt for en jordemoder at overleve i den nuværende temperatur i ret mange år. Vi bliver slidt ned psykisk, før vi bliver slidt ned fysisk. Der vil blive langt imellem jordemødre, der har 20 og 30 års erfaring. Det er virkelig ærgerligt for de gravide, fødende og barslende. Jordemoderfaget er i høj grad et håndværk, som det tager tid at blive rigtig god til. Selv har jeg meget at lære endnu. Der er fortsat stor søgning til jordemoderuddannelsen, så rekrutteringen er ikke svær. Men fastholdelse af dygtige, erfarne jordemødre – dét bliver svært. Dermed vil kvaliteten af svangreomsorgen uundgåeligt falde.

For 300 år siden besluttede Kong Frederik den 4., at jordemødre i Danmark skulle have autorisation. Det siges, at han bl.a. gjorde det, fordi han gerne ville have en stærk hær. Han vidste, at en stærk hær fordrede sunde, stærke mænd, og for at få det, måtte man starte ved fødslerne og jordemødrene. I en tid, hvor finansloven fødes, håber jeg, at de danske politikere anno 2016 vil være lige så kløgtige og fremsynede som Kong Frederik den 4. Jordemødres omsorg, vejledning og støtte til gravide, fødende og barslende, har stor betydning for folkesundheden på lang sigt. Så det betaler sig at investere (endnu mere) i os. Især hvis vi skal være langtidsholdbare.

Af Lise Gudbergesen

Jordemoder på Herlev Hospital

Lise Gudbergesen

Brøndbyøstervej 104

2605 Brøndby

Mob. 61169402